

Tööstusheite seaduse, riigilõivuseaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise seadus

§ 1. Tööstusheite seaduse muutmine

Tööstusheite seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse eesmärk on saavutada inimeste tervise ja keskkonna kui terviku kaitse kõrge tase, vältides või pidevalt vähendades saasteainete heidet õhku, vette ja pinnasesse, jäätmete tekkimist, parandades ressursitõhusust ning edendades ringmajandust ja vähendades süsinikdioksiidi (CO₂) heidet.“;

2) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) sigade ja kodulindude intensiivkasvatusega tegelevatele käitistele, mis on loetletud käesoleva seaduse § 154¹ lõikes 2.“;

3) paragrahvi 2 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „, kui nende tegevuste ulatus on nii väike, et ei mõjuta keskkonda oluliselt“;

4) paragrahv 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 5. Saastamine, saastatus, heide, heite piirväärtus, keskkonnatoime ja keskkonnatoime piirväärtus

(1) Saastamine on inimtegevusest põhjustatud ainete, vibratsiooni, soojuse, müra või lõhna otsene või kaudne väljutamine välisõhku, vette või pinnasesse, mis võib kaasa tuua vähendamist vajava mõju keskkonnale, inimese tervisele, heaolule, varale ja kultuuripärandile.

(2) Saastatus käesoleva seaduse tähenduses on saastamisest põhjustatud oluline ebasoodne muutus välisõhu, vee või pinnase kvaliteedis.

(3) Heide käesoleva seaduse tähenduses on välisõhku, vette või pinnasesse otseselt või kaudselt väljutatav aine, vibratsioon, soojus või müra.

(4) Heite piirväärtus käesoleva seaduse tähenduses on heidet iseloomustava näitaja suhtes väljendatud heite mass, kontsentratsioon või tase, mida kindlaksmääratud ajavahemikus või ajavahemikes ei tohi ületada.

(5) Keskkonnatoime käesoleva seaduse tähenduses on tarbimistasemetega, materjalide, vee ja energiaressursside ressursitõhususega, materjalide ja vee korduskasutamisega ning jäätmetekkega seotud toime.

(6) Keskkonnatoime piirväärtus käesoleva seaduse tähenduses on loas määratud toimeväärtus, väljendatuna kindlaksmääratud tingimuste kindlate parameetritena, mida ei tohi ületada.“;

5) paragrahvi 6 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „kus“ tekstiosaga „tegeletakse sea- ja linnukasvatusega või“;

6) paragrahvi 7 lõiget 3 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) peatükis 6¹ keskkonnaluba.“;

7) paragrahvi 8 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) parim – keskkonna kui terviku kaitse, sealhulgas inimeste tervise ja kliimakaitsese kõrge üldise taseme saavutamiseks kõige mõjusam.“;

8) paragrahvi 8 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Parimat võimalikku tehnikat käsitlevad järeldused (edaspidi PVT-järeldused) on PVT-viitedokumendi osadest koosnev dokument, milles esitatakse parima võimaliku tehnika ja kujunemisjärgus tehnika kirjeldus, teave nende rakendatavuse hindamiseks, nendega saavutatavad heite- ja keskkonnatoime tasemed, nendega seotud seire, keskkonnajuhtimissüsteemi sisu, sealhulgas võrdlusalused, tarbimistasemed ning vajaduse korral asjaomase tegevuskoha järelehooldusmeetmed.“;

9) seadust täiendatakse §-ga 8¹ järgmises sõnastuses:

„§ 8¹. Tööstuse põhjalik ümberkujundamine

Tööstuse põhjalik ümberkujundamine on tegevus, mille käigus tööstusettevõtja rakendab kujunemisjärgus parimat võimalikku tehnikat ning muudab oluliselt kogu käitise või selle osa konstruktsiooni või tehnoloogiat või asendab olemasoleva käitise uue käitisega. Selline tegevus peab võimaldama kasvuhoonegaaside heidet väga oluliselt vähendada kooskõlas kliimaneutraalsuse eesmärgiga ja optimeerima kaasnevat keskkonnakasu vähemalt ulatuses, mis on saavutatav kohaldatavates PVT-järeldustes kindlaksmääratud tehnikaga, arvestades keskkonnalist ristmõju.“;

10) paragrahvi 17 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „keskkonda“ tekstiosaga „või inimeste tervist“;

11) paragrahvi 18 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „ja inimese“ tekstiosaga „või inimeste“ ning täiendatakse pärast sõna „tegevuse“ sõnaga „viivitamata“;

12) paragrahvi 18 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõikega 3 hõlmamata olukorras, kui loa nõuete püsiv rikkumine kujutab ohtu inimeste tervisele või avaldab olulist ebasoodsat mõju keskkonnale ning kui § 155 lõikes 5 osutatud kontrolliaruandes kindlaks tehtud meetmeid nõuete täitmise taastamiseks ei ole rakendatud, võib Keskkonnaamet peatada käitise, põletusseadme, jäätmepõletus- või koospõletustehase või selle osa tegevuse, kuni tegevus vastab taas loa tingimustele.“;

13) seaduse 1. peatüki 3. jagu täiendatakse §-ga 18¹ järgmises sõnastuses:

„§ 18¹. Joogiveevarusid mõjutavast ning piiriülese mõjuga avariist, vahejuhtumist või nõuete rikkumisest teavitamine

(1) Kui avarii või vahejuhtum mõjutab joogiveevarusid, sealhulgas piiriüleseid varusid, või kaudse heite korral reoveetaristut, teavitab Keskkonnaamet asjaomaseid joogivee- ja reoveekäitlejaid meetmetest, mis on võetud inimeste tervisele või keskkonnale kõnealuse avarii või vahejuhtumi põhjustatava kahju ärahoidmiseks või põhjustatud kahju heastamiseks.

(2) Avarii või vahejuhtumi korral, mis mõjutab oluliselt inimeste tervist või keskkonda teises liikmesriigis, teavitab Keskkonnaamet viivitamata teise Euroopa Liidu liikmesriigi pädevat asutust, et piirata avarii või vahejuhtumi põhjustatud tagajärgi keskkonnale ja inimeste tervisele ning vältida edasisi võimalikke avarisiid või vahejuhtumeid.

(3) Nõuete rikkumise korral, mis võib kaasa tuua vahetu ja olulise ebasoodsa mõju keskkonnale ja inimese tervisele teises liikmesriigis, teavitab Keskkonnaamet teise Euroopa Liidu liikmesriigi pädevat asutust.

(4) Nõuete rikkumise korral, mis mõjutab joogiveevarusid, sealhulgas piiriüleseid varusid, või kaudse heite korral reoveetaristut, teavitab Keskkonnaamet joogivee- ja reoveekäitlejaid ning kõiki asjaomaseid asutusi, kes vastutavad asjaomaste keskkonnavalaste õigusaktide järgimise eest, rikkumisest ja meetmetest, mis on võetud inimeste tervisele ja keskkonnale põhjustatava kahju ärahoidmiseks või põhjustatud kahju heastamiseks.“;

14) paragrahvi 19 lõike 2 punktist 8 jäetakse välja tekstiosa „, veise-“;

15) paragrahvi 19 lõike 2 punkt 8 tunnistatakse kehtetuks;

16) paragrahvi 19 lõiget 2 täiendatakse punktidega 16–18 järgmises sõnastuses:

„16) vee elektrolüüs vesiniku tootmiseks;

17) akude tootmine;

18) maakide tööstuslikus mahus kaevandamine, sealhulgas kohapeal töötlemine.“;

17) paragrahvi 19 lõikes 3 asendatakse sõnad „Vabariigi Valitsus“ sõnadega „valdkonna eest vastutav minister“;

18) paragrahvi 19 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Käitise künnisvõimsuse määramisel lähtutakse käitise või seadme maksimaalsest tehnilisest võimsusest või tootmismahust, mida on võimalik saavutada tavapäraste töötingimuste juures.

(5) Kui käitise käitaja, kes ei tegutse käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud tegevusvaldkonnas, rakendab tehnilisi või tehnoloogilisi piiranguid, mis objektiivselt ja tõendatavalt vähendavad seadme või käitise tööaega või tootmismahutu alla maksimaalse tehnilise võimsuse, võib käitaja künnisvõimsuse määramisel arvestada selliste piirangutega.“;

19) paragrahv 20 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 20. Parima võimaliku tehnikaga saavutatav heitetase ning keskkonnatoime tase ja võrdlusalused

(1) Parima võimaliku tehnikaga saavutatav heitetase on selline heitetase, mis on võimalik saavutada tavapärastel käitamistingimustel PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnika või parimate võimalike tehnikate kombinatsiooni kasutamisel, väljendatuna kindla ajavahemiku keskmise väärtusena kindlaksmääratud võrdlustingimustes.

(2) Parima võimaliku tehnikaga saavutatav keskkonnatoime tase on selline keskkonnatoime tase, mis on võimalik saavutada tavapärastel käitamistingimustel PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnika või parimate võimalike tehnikate kombinatsiooni kasutamisel.

(3) Võrdlusalused käesoleva seaduse tähenduses on parima võimaliku tehnikaga saavutatavate keskkonnatoime tasemete soovituslik vahemik, mida tuleb kasutada tulemuslikkuse võrdluseks keskkonnajuhtimissüsteemis.“;

20) paragrahv 22 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 22. Kujunemisjärgus tehnika, kujunemisjärgus tehnikaga saavutatav heitetase ning keskkonnatoime tase

(1) Kujunemisjärgus tehnika käesoleva seaduse tähenduses on tööstuslikus tegevusvaldkonnas kasutatav uudne tehnika, mis kaubanduslikul eesmärgil arendatuna aitaks tagada kas inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrgema üldise taseme või vähemalt inimeste tervise ja keskkonna kaitse sama taseme ja suurema kulude kokkuhoiu, kui see on võimalik olemasoleva parima võimaliku tehnikaga.

(2) Kujunemisjärgus tehnikaga saavutatav heitetase on heitetase, mis on võimalik saavutada tavapärastel käitamistingimustel PVT-järeldustes kirjeldatud kujunemisjärgus tehnika või kujunemisjärgus tehnikate kombinatsiooni kasutamisel, väljendatuna kindla ajavahemiku keskmise väärtusena kindlaksmääratud võrdlustingimustes.

(3) Kujunemisjärgus tehnikaga saavutatav keskkonnatoime tase on käesoleva seaduse tähenduses rida keskkonnatoime tasemeid, mis on saadud tavapärastel käitamistingimustel kujunemisjärgus tehnika või kujunemisjärgus tehnikate kombinatsiooni abil, nagu on kirjeldatud PVT-järeldustes.“;

21) paragrahv 24 tunnistatakse kehtetuks;

22) paragrahvi 26 lõike 1 punkti 6 täiendatakse pärast sõna „tõhusalt“ tekstiosaga „ning edendab taastuenergia kasutamist ja võimaluse korral tootmist“;

23) paragrahvi 26 lõiget 1 täiendatakse punktidega 9 ja 10 järgmises sõnastuses:
„9) kasutab materjaliressursse ja vett tõhusalt, sealhulgas neid korduskasutades;
10) rakendab keskkonnajuhtimissüsteemi käesoleva seaduse § 47² kohaselt.“;

24) paragrahvi 28 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 28. Kompleksloa taotlus

(1) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42 lõigetes 1 ja 3, atmosfääriõhu kaitse seaduse § 91 lõikes 2, jäätmeseaduse § 78 lõikes 1 ja veeseaduse § 190 lõikes 1 sätestatule esitab kompleksloa taotleja järgmised andmed:

1) käitise tegevusvaldkonna ja käesoleva seaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud põhilise alltegevusvaldkonna nimetus, käitise tööaeg, aastane tootmismahd ja ülesseatud tootmisvõimsus;

2) käitises kasutatavate seadmete ja tehnoloogia võrdlus ja vastavus parimale võimalikule tehnikale ning viide kohaldatavatele PVT-järeldustele või nende puudumisel PVT-viitedokumentidele;

3) kasutatavate ja toodetavate ainete ja segude, toorme, abimaterjalide, pooltoodete, energia ja vee maht, säilitamise tingimused ning säästliku kasutamise või taaskasutamise meetmed ning asjakohaste ressursside seire korraldus;

4) andmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (ELT L 033, 4.2.2006, lk 1–17) II lisas loetletud saasteainete ja muude selliste saasteainete saavutatavate heitetasemete kohta, mida asjaomane käitis tõenäoliselt olulistes kogustes keskkonda väljutab ning heite seire korraldus;

5) hinnang Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 kriteeriumidele vastavate ainete või selle XVII lisas esitatud piirangutes käsitletud ainete heite vältimise või vähendamise vajaduse kohta ning meetmed selliste ainete vältimiseks või vähendamiseks;

- 6) välisõhus leviva lõhna, müra ja vibratsiooni allikad, tase ja mõju ning nende vältimise või vähendamise meetmed võimaliku olulise või vähendamist vajava ebasoodsa mõju korral keskkonnale;
- 7) pinna- ja põhjavee, pinnase ja olmevee veevõtukohtade valgalade kaitsemeetmed ning asjakohased pinnase, pinna- ja põhjavee korrapärase seire korraldus seoses tegevuskohas leiduda võivate ohtlike ainetega, võttes arvesse pinnase, pinna- ja põhjavee saastumise võimalikkust käitise tegevuskohas;
- 8) jäätmete teke käitises, jäätmete liigid ja kogused ning jäätmetekke vältimiseks, jäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamiseks, ringlussevõtuks, muuks taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks kavandatavad meetmed ning seire meetmed;
- 9) avariide vältimise ja nende tagajärgede piiramise süsteemi kirjeldus, kui käitaja ei ole kohustatud sellist teavet lisama käesoleva seaduse § 29 punkti 2 alusel;
- 10) puhastustöödel, lekete, ajutiste seisakute, tootmis- või puhastusseadmete rikete korral, tehnoloogiaseadmete töö alustamisel ja lõpetamisel ning muude tavapärasest erinevate käitamistingimuste korral rakendatavad meetmed;
- 11) käitise või selle osa tegevuse täieliku lõpetamise korral keskkonnale avalduva ebasoodsa mõju vältimise või vähendamise meetmed ja järelhoolded abinõud;
- 12) ajutised erandid kompleksloa nõuetest;
- 13) täiendavad meetmed käesoleva seaduse §-s 26 sätestatud põhimõtete elluviimiseks;

(2) Kompleksloa taotluse täpsustatud nõuded ja andmekoosseisu ning taotluse esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

25) paragrahvi 29 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

26) paragrahvi 29 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) lähteolukorra aruanne, kui selle koostamine on käesoleva seaduse § 57 lõike 1 alusel nõutav.“;

27) paragrahvi 41 lõike 2 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kompleksloa andmekoosseis sisaldab järgmist:“;

28) paragrahvi 41 lõiget 2 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) asjakohaste ressursside, nagu energia, vesi ja tooraine, tarbimise ja korduskasutamise seire nõuded;“;

29) paragrahvi 41 lõike 2 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) käitise heiteallikad, heitkogused, heite piirväärtused määruse (EÜ) nr 166/2006 II lisas loetletud saasteainete ja muude selliste saasteainete kohta, mida asjaomane käitis tõenäoliselt olulistes kogustes keskkonda väljutab, või heite piirväärtuste asemel määratavad võrdväärset parameetrid või tehnilised meetmed konkreetse tehnika või tehnoloogia kasutamise nõuet määrata;“;

30) paragrahvi 41 lõike 2 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) pinna- ja põhjavee, pinnase ja olmevee veevõtukohtade valgalade kaitsemeetmed ning asjakohased pinnase, pinna- ja põhjavee korrapärase seire nõuded seoses tegevuskohas leiduda võivate ohtlike ainetega, võttes arvesse pinnase, pinna- ja põhjavee saastumise võimalikkust käitise tegevuskohas;“;

31) paragrahvi 41 lõike 2 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) käitise heite asjakohased seireabinõud, milles määratakse mõõtmismeetodid, -sagedus ja seireandmete esitamise kord;“;

32) paragrahvi 41 lõiget 2 täiendatakse punktidega 20–24 järgmises sõnastuses:

„20) keskkonnatoime tasemed ning keskkonnatoime piirväärtused käesoleva seaduse § 44¹ kohaselt;

21) keskkonnatoime piirväärtustele vastavuse hindamise tingimused või viide sellistele tingimustele;

22) nõue hinnata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 kriteeriumidele vastavate ainete või selle XVII lisas esitatud piirangutes käsitletud ainete heite vältimise või vähendamise vajaduse kohta ning meetmed selliste ainete vältimiseks või vähendamiseks ning hinnangu tulemused;

23) keskkonnajuhtimissüsteemile esitatavad nõuded, millega määratakse kindlaks selle peamised tunnused kooskõlas käesoleva seaduse §-ga 47²;

24) nõue esitada loa andjale korrapäraselt ja vähemalt kord aastas teave käesoleva seaduse § 47² lõike 3 punktis 1 nimetatud keskkonnapoliitika eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta.“;

33) paragrahvi 41 täiendatakse lõigetega 4¹ ja 4² järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kui kompleksloas on käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud kohustus rakendada lisaabinõusid, et tagada keskkonna kvaliteedinormatiivi täitmine, hindab loa andja lisaabinõude mõju asjaomaste saasteainete kontsentratsioonile vastuvõtvast keskkonnas.

(4²) Kui käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel on kompleksloas kehtestatud lisaabinõud, näeb loa andja kompleksloas käitajale ette kohustuse korraldada keskkonna kvaliteedinormatiivile vastavuse hindamiseks nende saasteainete kontsentratsiooni seiret, millele kehtestati rangemad nõuded juhaks, kui käitisest väljutatavate saasteainete koormusel on keskkonnale mõõdetav mõju. Seire ja hindamise tulemused esitatakse loa andjale. Kui asjakohane seire on juba tagatud riikliku seirega, võib kasutada selle tulemusi keskkonna kvaliteedinormatiivile vastavuse hindamiseks.“;

34) paragrahvi 42 lõikes 3 asendatakse sõnad „keskkonna kvaliteedinormatiivi tasemega vähemalt võrdne keskkonnakaitse tase“ tekstiosaga „keskkonnakaitse tase, mis on võrdne tasemega, mille tagab PVT-järeldustes või PVT-viitedokumentides kirjeldatud parim võimalik tehnika“;

35) paragrahvi 43 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „kasutamine“ tekstiosaga „, sealhulgas eriti ohtlike ainete kasutamise vähendamine“;

36) paragrahvi 43 punkti 5 täiendatakse pärast sõna „tehnoloogiauuendused“ tekstiosaga „, sealhulgas digivahendid,“;

37) paragrahvi 43 punktis 9 asendatakse sõnad „energiakasutuse tõhusus“ tekstiosaga „ressursitõhususe ja korduskasutamise ning CO₂ heite vähendamise võimekus“;

38) paragrahvi 43 punkti 10 täiendatakse pärast sõna „keskkonnamõju“ tekstiosaga „, sealhulgas elurikkusele avalduva mõju“;

39) paragrahvi 44 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „olemust“ tekstiosaga „, ohtlikkust“ ning pärast sõna „teise“ tekstiosaga „, mille juures arvestatakse ka veevoolu dünaamika muutumist suublates“;

40) paragrahvi 44 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „heite piirväärtused“ tekstiosaga „parima võimaliku tehnika rakendamise abil käitises saavutatavad kõige rangemad heite piirväärtused, võttes arvesse PVT-ga saavutatavate heitetasemete vahemikku“;

41) paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt määratavad heite piirväärtused põhinevad käitaja hinnangul parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemete vahemiku kohta. Hinnangus analüüsitakse, kas on võimalik järgida parima võimaliku tehnikaga saavutatavate heitetasemete vahemiku rangeimaid väärtusi, ja näidatakse parimaid tulemusi, mida käitis saab PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnika abil saavutada, võttes arvesse võimalikku keskkonnamõju.“;

42) paragrahvi 44 lõike 6 sissejuhatavat osa täiendatakse pärast sõna „kompleksloas“ sõnadega „parima võimaliku tehnikaga saavutatavast heitetasemest“;

43) paragrahvi 44 lõike 7 punkti 4 täiendatakse pärast sõna „hindab“ sõnadega „iga nelja aasta järel või“;

44) paragrahvi 44 lõiget 7¹ täiendatakse pärast sõna „piirväärtused“ sõnadega „või keskkonnatoime piirväärtused“;

45) paragrahvi 44 täiendatakse lõigetega 7⁴–7⁷ järgmises sõnastuses:

„(7⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 6 kohaldamisel esitab käitaja hinnangu selle kohta, kuidas erandi tegemine mõjutab asjaomaste saasteainete kontsentratsiooni vastuvõtvas keskkonnas.

(7⁵) Käesoleva paragrahvi lõike 6 kohase erandi kohaldamisel peab loa andja arvestama põhimõtetega, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL II lisas.

(7⁶) Käesoleva paragrahvi lõike 6 kohast erandit ei anta, kui see võib ohustada keskkonna kvaliteedinormatiivide järgimist.

(7⁷) Kui käesoleva paragrahvi lõike 7⁴ kohasest hinnangust selgub, et erandil on mõõdetav mõju keskkonnale, tuleb käitajal tagada keskkonna kvaliteedinormatiivide täitmine ning nende vastavuse hindamiseks asjaomaste saasteainete kontsentratsiooni seire.“;

46) paragrahvi 44 lõikest 8 jäetakse välja sõnad „ja kasutamise“ ning sõna „üheksaks“ asendatakse sõnaga „kolmekümneks“;

47) paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Erandina § 49 lõikest 3 võib kujunemisjärgus tehnikate kasutamise korral loa andja kompleksloas kehtestada heite piirväärtused, millega tagatakse, et kuue aasta jooksul pärast käitise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitleva otsuse avaldamist ei ületa heide tavapäraest käitamistingimustes kujunemisjärgus tehnikaga saavutatavaid heitetasemeid, mis on sätestatud PVT-järelduses.“;

48) paragrahvi 44 täiendatakse lõigetega 11–14 järgmises sõnastuses:

„(11) Kaudsele heitele piirväärtust määrates tuleb loa andjal arvestada lisaks käitisele kohalduvates PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnikaga saavutatavale heitetasemele ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 36 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete piirväärtustega ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 34 alusel kehtestatud kohaliku omavalitsuse ühisveevärgi ja -

kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud ühiskanalisatsiooni juhitava reovee saastenaõtjate piirväärtustega.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud juhul tagab käitaja reoveepuhasti käitajaga konsulteerides, et kaudne heide ei ohusta käesoleva seaduse kohase reoveepuhasti kompleksloas või veeseaduse §-s 128 kehtestatud nõuete järgimist ning et kõik järgmised nõuded on täidetud:

- 1) eraldunud saasteained ei takista reoveepuhasti tööd ega võimet võtta reoveepuhastuse voost ressursse taaskasutusse;
- 2) eraldunud saasteained ei kahjusta kogumissüsteemide ja reoveepuhastite töötajate tervist;
- 3) reoveepuhasti on kavandatud ja varustatud seadmetega, mis vähendavad eralduvaid saasteaineid;
- 4) saasteainete üldine saastekoormus ei suurene võrreldes olukorraga, kus asjaomasest käitisest pärit heitkogused vastaksid käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt otseheitele kehtestatud heite piirväärtustele, ilma et see piiraks käesoleva seaduse § 41 lõike 4 kohaselt nõutavate rangemate meetmete kohaldamist.

(13) Loa andja esitab loa andmise otsuses käesoleva paragrahvi lõike 10 kohaldamise põhjendused, sealhulgas lõikes 12 nõutavate tingimuste täitmise käitajapoolse hindamise tulemused.

(14) Käitaja esitab ajakohastatud hinnangu juhul, kui kompleksloa tingimusi tuleks muuta, et tagada käesoleva paragrahvi lõike 12 punktides 1–4 sätestatud nõuete täitmine.“;

49) seadust täiendatakse §-ga 44¹ järgmises sõnastuses:

„§ 44¹. Keskkonnatoime tasemete ning keskkonnatoime piirväärtuste määramine

(1) Kui käitise tegevuse või tootmisprotsessi liigi suhtes on avaldatud PVT-järeldusi käsitlev otsus, märgib loa andja kompleksloas PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnika rakendamisel keskkonnatoime tasemete vahemiku, mida ei tohi tavapärastel käitamistingimustel kindlaksmääratud ajavahemikus või ajavahemikes ületada, võttes arvesse § 45 lõikes 2 esitatud erisust.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikele 1 määrab loa andja kompleksloas:

- 1) vee kasutusele keskkonnatoime piirväärtused, mida ei tohi tavapärastel käitamistingimustel ületada, võttes arvesse võimalikku keskkonnalist ristmõju ja mis ei ole lõikes 1 osutatud keskkonnatoime tasemete vahemikest leebemad;
- 2) tavapärastel käitamistingimustel jäätmete ja muude ressursside kui vee kasutamise kohta soovituslikud keskkonnatoime tasemed, mis ei ole lõikes 1 osutatud keskkonnatoime tasemete vahemikest leebemad.

(3) Erandina käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatust võib loa andja erijuhtudel määrata kompleksloas leebemad keskkonnatoime tasemete vahemikud või keskkonnatoime piirväärtused. Leebemaid keskkonnatoime tasemete vahemikke või keskkonnatoime piirväärtusi määratakse vaid juhul, kui loa andja hinnangul kaasneks parima võimaliku tehnikaga saavutatava keskkonnatoime taseme saavutamise oluline negatiivne keskkonnamõju, sealhulgas keskkonnaline ristmõju, või oluline majanduslik mõju, mis on seotud käitise eripäraga, mis tuleneb selle:

- 1) geograafilisest asukohast;
- 2) kohalikest keskkonnatingimustest;
- 3) tehnilistest näitajatest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaldamisel loa andja:

- 1) esitab kompleksloa andmise otsuses erandi kohaldamise ja määratud nõuete põhjendused;
- 2) tagab, et leebemate keskkonnatoime tasemete vahemike või keskkonnatoime piirväärtuste alusel käitamisega ei kaasne olulist keskkonnamõju, sealhulgas veevarude ammendumist, ja on tagatud keskkonna kui terviku kaitse kõrge tase.

(5) Kui käitaja rakendab kooskõlas käitisele kohalduva PVT-järeldusi käsitleva otsusega kujunemisjärgus tehnikaid, võib loa andja erandina käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 asemel määrata kompleksloas soovituslikud keskkonnatoime tasemed.“;

50) paragrahv 46 tunnistatakse kehtetuks;

51) paragrahv 47 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 47. Nõuded käitise seirele

(1) Käesoleva seaduse § 41 lõike 2 punktis 9 nimetatud korrapärast seiret tehakse PVT-järeldustes sätestatud korras, kui see on asjakohane, ning vähemalt üks kord iga nelja aasta järel põhjavee ja iga üheksa aasta järel pinnase puhul, välja arvatud juhul, kui korrapärane seire põhineb saastumise ohu süstemaatilisel hindamisel.

(2) Käesoleva seaduse § 41 lõike 2 punktis 11 nimetatud heite seire nõuded määratakse kohalduvates PVT-järeldustes sisalduvate seiretingimuste alusel.

(3) Seiret tegevate laborite kvaliteedikontroll peab põhinema Euroopa Standardimiskomitee standarditel või kui need ei ole kättesaadavad, siis Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni standardil, riiklikul või mõnel teisel rahvusvahelisel standardil, mis tagab samaväärse teadusliku tasemega andmete esitamise.“;

52) seadust täiendatakse §-dega 47¹–47⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 47¹. Heite piirväärtusele vastavuse hindamise tingimused

(1) Käesoleva seaduse § 41 lõike 2 punkti 7¹ kohase heite piirväärtustele vastavuse hindamise tingimuste määramisel ei tohi keskmiste vastuvõetavaks tunnistatud heite mõõtetulemuste kindlaksmääramiseks tehtud korrektsioon mõõtmistulemustes ületada mõõtmismeetodi mõõtemääramatust.

(2) Kui käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluv käitis kuulub ka käesoleva seaduse peatüki 3 või 4 kohaldamisalasse ja käesoleva peatüki kohaselt kehtestatud heite piirväärtuste järgimine on tõendatud käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt, loetakse käitis vastavaks ka peatükis 3 või 4 asjaomastele saasteainetele kehtestatud heite piirväärtustele tavapärastel käitamistingimustel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kinnitatud keskmiste heite piirväärtuste kindlaksmääramiseks tehtavad korrektsioonid peavad vastama Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõuetele.

§ 47². Nõuded käitise keskkonnajuhtimissüsteemile

(1) Käitaja koostab ning rakendab keskkonnajuhtimissüsteemi kompleksluba nõudvale käitisele, mille tegevus ületab käesoleva seaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud tegevusvaldkonna künnisvõimsuse.

(2) Keskkonnajuhtimissüsteem peab sisaldama käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud elemente ja vastama asjakohastele PVT-järeldustele, millega määratakse kindlaks keskkonnajuhtimissüsteemiga hõlmatavad aspektid.

(3) Keskkonnajuhtimissüsteem sisaldab vähemalt järgmist:

1) keskkonnapoliitika eesmärgid käitise keskkonnatoime ja -ohutuse pidevaks parandamiseks, sealhulgas meetmed, mille eesmärk on vältida jäätmeteket, optimeerida ressursside ja energia kasutamist ja vee korduskasutamist, ennetada või vähendada ohtlike ainete kasutamist või nende heiteid;

2) oluliste keskkonnaaspektidega seotud eesmärgid ja tulemusnäitajad, mille puhul võetakse arvesse asjaomastes PVT-järeldustes sätestatud võrdlusaluseid;

3) käitise puhul, millele kehtib kohustus teha energiaaudit või rakendada energijuhtimissüsteemi energiamajanduse korralduse seaduse § 28 kohaselt, lisatakse kõnealuse auditi või energijuhtimissüsteemi rakendamise tulemused koos meetmetega nende soovitude rakendamiseks;

4) selliste ohtlike keemiliste ainete loetelu, mis esinevad käitises või mida käitis väljutab eraldiseisvana, muude ainete koostisosadena või segude osana, pöörates erilist tähelepanu ainetele, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57 nimetatud kriteeriumidele, ja ainetele, mida käsitletakse määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisas osutatud piirangutes, ning riskihinnang nende ainete mõju kohta inimeste tervisele ja keskkonnale ning nende ainete ohutumate alternatiividega asendamise või nende kasutamise või heite vähendamise võimaluste analüüs;

5) keskkonnaeesmärkide saavutamiseks ja inimeste tervisele või keskkonnale avalduva ohu vältimiseks võetud meetmed, sealhulgas vajaduse korral parandus- ja ennetusmeetmed;

6) käesoleva seaduse §-s 47³ nimetatud ümberkujundamiskava.

(4) Keskkonnajuhtimissüsteemi üksikasjalikkus peab olema kooskõlas käitise laadi, suuruse, keerukuse ja võimaliku keskkonnamõjuga.

(5) Kui elemendid, mida keskkonnajuhtimissüsteem peab sisaldama, sealhulgas eesmärgid, toimenäitajad või meetmed, on juba välja töötatud muude asjakohaste õigusaktide kohaselt ja on käesoleva paragrahviga kooskõlas, piisab keskkonnajuhtimissüsteemis viitest asjaomastele dokumentidele.

(6) Käitaja vaatab keskkonnajuhtimissüsteemi selle jätkuva sobivuse, asjakohasuse ja tulemuslikkuse tagamiseks läbi vähemalt üks kord kolme aasta jooksul.

(7) Keskkonnajuhtimissüsteem peab olema koostatud ja rakendatud kooskõlas asjaomase sektori PVT-järeldustega ning esmakordselt auditeeritud hiljemalt 1. juuliks 2027 ning seejärel vähemalt iga kolme aasta järel.

(8) Keskkonnajuhtimissüsteemi auditeerib vastavushindamisasutus, kes on auditeeritud määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30–47) või määruse (EÜ) nr 1221/2009 artikli 2 punktis 20 määratletud akrediteeritud või litsentsitud töendaja, kes kontrollib keskkonnajuhtimissüsteemi ja selle rakendamise vastavust käesolevale paragrahvile.

(9) Käitaja avalikustab käesoleva paragrahvi lõike 7 kohaselt koostatud ja rakendatud keskkonnajuhtimissüsteemis sisalduva asjakohase teabe oma kodulehel või muul käitaja poolt määratud veebilehel või registris. Kui käitaja keskkonnajuhtimissüsteem on sertifitseeritud või registreeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 kohaselt, võib

nimetatud teave olla avalikustatud ka selle määruse kohase pädeva asutuse registris või Euroopa Komisjoni keskkonnanaruannete elektroonilises andmebaasis.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud teave avalikustatakse esmakordselt pärast keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaadi või registreerimistunnistus saamist ning seejärel vähemalt üks kord iga kolme aasta järel või kui avalikustatud teave on muutunud.“

§ 47³. Nõuded käitiste ümberkujundamiskavale

(1) Käitaja, kes tegutseb käesoleva seaduse § 19 lõike 2 punktides 1–4, 6 ja 10 kirjeldatud tegevusvaldkondades, peab lisama hiljemalt 30. juuniks 2030 käesoleva seaduse §-s 47² kirjeldatud keskkonnajuhtimissüsteemi soovitusliku iseloomuga ümberkujundamiskava.

(2) Osana kompleksloa nõuete läbivaatamisest, mis on tingitud käesoleva seaduse § 49 lõike 1 punktist 2, kui käitise peamist tegevusvaldkonda puudutava PVT-järeldusi käsitlev otsus avaldatakse pärast 1. jaanuari 2030, lisab käitaja oma keskkonnajuhtimissüsteemi ümberkujundamiskava iga käitise kohta, mis tegutseb käesoleva seaduse § 19 lõikes 2 loetletud tegevusvaldkonnas, mida ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud.

(3) Ümberkujundamiskava sisaldab teavet selle kohta, kuidas käitaja muudab käitist ajavahemikul 2030–2050, sealhulgas asjakohasel juhul käesoleva seaduse §-s 47⁴ nimetatud tööstuse põhjalik ümberkujundamine, et aidata kaasa kestliku, rohelise, ringluspõhise, ressursitõhuse ja kliimanetraalse majanduse tekkele 2050. aastaks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt koostatud ümberkujundamiskava vastavust Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõuetele hindab käesoleva seaduse § 47² lõikes 8 nimetatud vastavushindamisasutus või tõendaja hiljemalt üks aasta pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kuupäeva.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt koostatud ümberkujundamiskava vastavust Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõuetele hindab käesoleva seaduse § 47² lõikes 8 nimetatud vastavushindamisasutus või tõendaja hiljemalt üks aasta pärast kompleksloa muutmist § 49 lõike 1 punkti 2 kohaselt.

(6) Kui ümberkujundamiskava elemendid on kooskõlas muude Euroopa Liidu õigusaktidega juba välja töötatud, võib ümberkujundamiskavas viidata asjaomastele dokumentidele.

(7) Kui kaks või enam käitist on sama käitaja kontrolli all või kui käitised on sama ettevõtja osaks olevate eri käitajate kontrolli all, võib nende käitiste kohta koostada ühe ümberkujundamiskava.

(8) Käitaja esitab ümberkujundamiskava, selle ajakohastused ning käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 nimetatud hindamise tulemused käesoleva seaduse § 47² lõikes 9 sätestatud asjakohase teabe osana.

§ 47⁴. Tööstuse põhjalik ümberkujundamine

(1) Ilma et see piiraks käesoleva seaduse § 41 lõike 4 kohaldamist, võib loa andja käitise tootmise põhjaliku ümberkujundamise korral, kui see on ette nähtud käitise ümberkujundamiskavas, pikendada käesoleva seaduse § 49 lõike 3 kohase kompleksloa muutmise korral ette nähtud ajavahemikku käitise tegevuse muudetud nõuetega vastavusse viimiseks kuni kaheksa aastani järgmistel tingimustel:

- 1) käitise kompleksluba peab sisaldama tööstuse põhjaliku ümberkujundamise kirjeldust, saavutatavaid heitetasemeid ja ressursitõhusust ning rakendamise ajakava ja vahe-eesmärke;
- 2) käitaja peab andma loa andjale igal aastal aru tööstuse põhjaliku ümberkujundamise käigus tehtud edusammudest;
- 3) käitise ümberkujundamiseks antud aja jooksul tagab käitaja, et sellega ei tekitata olulist saastust ja et saavutatakse keskkonna kui terviku kaitse kõrge tase.

(2) Ilma et see piiraks käesoleva seaduse § 41 lõike 4 ja § 58 kohaldamist, võib loa andja tööstuse põhjaliku ümberkujundamise korral, mis seisneb käitise sulgemises ja selle asendamises uue käitisega ning on ette nähtud käitist hõlmavas ümberkujundamiskavas, loobuda loa muutmise kohustusest, kui ümberkujundamine viiakse lõpule kaheksa aasta jooksul pärast olemasoleva käitise põhitegevusalaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate otsuste avaldamist ning on täidetud kõik järgmised tingimused:

- 1) olemasoleva käitise kompleksluba sisaldab sulgemiskava kirjeldust ning selle ajakava ja vahe-eesmärke;
- 2) käitaja annab loa andjale igal aastal aru olemasoleva käitise sulgemiskavaga ja selle uue käitisega asendamisega seotud edusammude kohta;
- 3) käitise sulgemisele eelneva aja jooksul tagab käitaja, et sulgemine ei tekita olulist saastust ja et saavutatakse keskkonna kui terviku kõrgetasemeline kaitse.“;

53) paragrahvi 49 lõike 1 punkti 6 täiendatakse pärast sõna „kvaliteedinormatiiv“ tekstiosaga „või kui keskkonna seisund nõuab kompleksloa läbivaatamist, et saavutada vastavus Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevates kavades ja programmides sätestatud nõuetele“;

54) paragrahvi 49 lõiget 1 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

„9) kui käitaja taotleb käesoleva seaduse reguleerimisalasse kuuluva käitise loa tähtaja pikendamist.“;

55) paragrahvi 49 lõikes 4 asendatakse sõna „heitetasemetega“ tekstiosaga „heite- ning keskkonnatoime tasemetega.“;

56) paragrahvi 50 lõike sissejuhatavas osas 1 asendatakse tekstiosa „seaduse § 59 lõikes 1 sätestatule“ tekstiosaga „seaduses sätestatud alustele“;

57) paragrahvi 50 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „seaduse § 59 lõike 2 punktide 4 ja 6 alusel“ tekstiosaga „seaduses sätestatud alusel“;

58) paragrahv 53 tunnistatakse kehtetuks;

59) paragrahvi 54 sissejuhatavas osas asendatakse tekstiosa „lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 62 lõikes 1 sätestatule“ tekstiosaga „ lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduses sätestatud alustele“;

60) paragrahvi 57 lõige 1¹ tunnistatakse kehtetuks;

61) paragrahvi 59 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

62) paragrahvi 60 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „ning“ tekstiosaga „§ 41 lõike 2 punkti 24 kohane teave ja“;

63) paragrahvi 61 lõikes 5 asendatakse tekstiosa „käesoleva seaduse §-des 33–36“ tekstiosaga „keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-des 46–48¹“;

64) paragrahvi 61 lõiget 6 täiendatakse pärast sõna „asutusele“ sõnadega „enne loa otsuse tegemist“;

65) paragrahvi 63 lõike sissejuhatavas osas 1 asendatakse tekstiosa „Kliimaministeeriumi taotluse kohta tehtud“ tekstiosaga „Kliimaministeeriumit loa andmise“;

66) paragrahvi 63 lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast arvu „6“ tekstiosaga „või 7¹ või § 44¹ lõikes 3“;

67) paragrahvi 63 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „§-des 40 ja 60“ tekstiosaga „§-s 60 ning keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 48“;

68) paragrahvi 80 lõiget 8 täiendatakse pärast sõna „teavitab“ sõnadega „põhjendamatu viivitusega“;

69) paragrahvi 82 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „rakendamist“ sõnadega „põhjendamatu viivitusega“;

70) paragrahvi 85 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „on puhastatud sellisel määral, et need ei ole enne põletamist enam jäätmed ega saa põhjustada heidet, mis on suurem kui maagaasi põletamisel tekkiv heide.“ tekstiosaga „või vedelikud on puhastatud enne põletamist sellisel määral, et:

1) põletamine põhjustab väiksemaid heitkoguseid kui turul leiduvate selliste kõige vähem saastavate kütuste põletamine, mida saaks käitises põletada;

2) muude heitkoguste kui lämmastikoksiidide, vääveloksiidide ja osakeste puhul ei põhjusta põletamine suuremaid heitkoguseid, kui tekib jäätmete põletamisel või koospõletamisel.“;

71) paragrahvi 85 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

72) paragrahvi 91 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanide (PCDD/PCDF) ning dioksiinitaoliste polüklooritud bifenüülide (PCB) heidet tuleb võimaluste piires vältida või minimeerida.“;

73) paragrahvi 104 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Seiret teostava labori kvaliteedikontroll peab põhinema Euroopa Standardimiskomitee standarditel või kui need ei ole kättesaadavad, Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni standardil, riiklikul või mõnel teisel rahvusvahelisel standardil, mis tagab samaväärse teadusliku tasemega andmete esitamise.“;

74) paragrahvi 104 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Jäätmepõletus- ja koospõletustehastest õhku eralduvat heidet seiratakse ka muudes kui tavapärestes käitamistingimustes. Käivitamise ja seiskamise ajal tekkivat heidet, kui jäätmeid ei põletata, sealhulgas PCDD/Fide ja dioksiinitaoliste PCBde heitkoguseid, hinnatakse mõõtmiskampaaniate käigus, mis korraldatakse iga kolme aasta järel kavandatud käivitus- või seiskamistoimingute ajal.“;

75) paragrahvi 154 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Seiret teostava labori kvaliteedikontroll peab põhinema Euroopa Standardimiskomitee standarditel või kui need ei ole kättesaadavad, Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni

standardil, riiklikul või mõnel teisel rahvusvahelisel standardil, mis tagab samaväärse teadusliku tasemega andmete esitamise.“;

76) seadust täiendatakse peatükiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹. peatükk Sigade ja kodulindude intensiivkasvatus

1. jagu Üldsätted

1. jaotis Kohaldamisala

§ 154¹. Kohaldamisala

(1) Käesolevat peatükki kohaldatakse sigade ja kodulindude intensiivkasvatusega tegelevatele käitistele, mille käitamiseks on vajalik keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 kohane keskkonnaluba ning mille tegevus peab vastama käesoleva seaduse §-s 154² lõikes 1 nimetatud käitamisreeglitele.

(2) Käitamisreeglid kohalduvad sea- või linnukasvatusega tegelevatele käitistele, kus kasvatatavate loomade arv loomühikutes on:

1) ainult sigade kasvatamisel 350 loomühikut või rohkem, välja arvatud kasvatus, mis toimub mahepõllumajandusliku tootmisviisi kohaselt kooskõlas määrusega (EL) 2018/848, või kus loomkoormus on väiksem kui kaks loomühikut hektari kohta, mida kasutatakse üksnes karjatamiseks või loomade söötmiseks kasutatava söödakultuuri või haljassööda kasvatamiseks, ning loomi kasvatatakse välitingimustes märkimisväärse osa aastast või hooajaliselt;

2) ainult munakanade kasvatamisel 300 loomühikut või rohkem või ainult muude kodulinnukategooriate kasvatamisel 280 loomühikut või rohkem;

3) mitmesuguste kodulindude, sealhulgas munakanade kasvatamisel 280 loomühikut või rohkem. Seejuures kasutatakse loomühikute arvutamiseks munakanade kaalutegurina 0,93;

4) sigade ja kodulindude kasvatamisel mis tahes kombinatsioonis alates 380 loomühikust või rohkem, välja arvatud seakasvatus, mis toimub mahepõllumajandusliku tootmisviisi kohaselt kooskõlas määrusega (EL) 2018/848, või kus loomkoormus on väiksem kui kaks loomühikut hektari kohta, mida kasutatakse üksnes karjatamiseks või loomade söötmiseks kasutatava söödakultuuri või haljassööda kasvatamiseks, ning kui loomi kasvatatakse välitingimustes märkimisväärse osa aastast või hooajaliselt.

(3) Käitise loomühikute tase arvutatakse järgmiselt:

1) sigade kasvatamisel kasutatakse järgmisi koefitsiente: suguemised (kehamassiga vähemalt 50 kilogrammi) 0,5; pörsad (kehamassiga 20 kilogrammi või vähem) 0,027; muud sead 0,3;

2) kodulindude kasvatamisel kasutatakse järgmisi koefitsiente: broilerid 0,007; munakanad 0,014; kalkunid 0,03; pardid 0,01; haned 0,02; jaanalinnud 0,35; muud kodulinnud 0,001.

(4) Kui kaks või enam sea- või linnukasvatusega tegelevat käitist asuvad üksteise lähedal ja kui nende käitaja on sama või kui käitised on omavahel majanduslikus või õigussuhtes olevate käitajate kontrolli all, võib loa andja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud künnisvõimsuse arvutamisel käsitada neid käitisi ühe üksusena.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud võimaluse kohaldamine või kohaldamata jätmine ei tohi viia käesolevast seadusest tulenevate kohustuste vältimiseni.

2. jaotis

Terminid

§ 154². Käitamisreeglid

(1) Käitamisreeglid on Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõuetele vastavad reeglid, millega sätestatakse heite piirväärtused, keskkonnatoime piirväärtused, nendega seotud seirenõuded ning asjakohasel juhul sõnniku maale laotamise tavad, saastuse vältimise ja leevendamise tavad, söötmise korraldus, sööda ettevalmistus, loomade pidamisviis, sõnnikukäitlus, sealhulgas kogumine, ladustamine, töötlemine ja maale laotamine, ning surnud loomade ladustamine.

(2) Kliimaministeeriumi kodulehel tehakse kättesaadavaks kõik uued või ajakohastatud käitamisreeglid.

§ 154³. Sead ja kodulinnud

(1) Sead on mis tahes vanuses sead, keda peetakse aretuse või nuumamise eesmärgil.

(2) Kodulinnud on käesoleva seaduse tähenduses tehistingimustes kasvatatavad või peetavad linnud liha, toidumunade või muude toodete saamiseks, uluklinnuvarude taastootmiseks või nimetatud eesmärkidel kasutatavate lindude aretamiseks.

§ 154⁴. Loomühik

Loomühik on standardne mõõtühik, mis võimaldab eri kategooriatesse kuuluvate põllumajandusloomade ja -lindude andmeid võrreldavuse eesmärgil koondada ning mis arvutatakse käesoleva seaduse § 154¹ lõikes 3 loetletud koefitsientide abil.

2. jagu

Käitaja kohustused

§ 154⁵. Käitaja kohustused

(1) Käitaja teostab heitkoguste ja nendega seotud keskkonnatoime tasemete seiret käesoleva seaduse §-s 154² nimetatud käitamisreeglite ja §-s 154⁶ sätestatud seirenõuete kohaselt.

(2) Käitaja ei tohi ületada §-s 154² nimetatud käitamisreeglites sätestatud heite piirväärtusi ega keskkonnatoime piirväärtusi.

(3) Kui §-s 154² nimetatud käitamisreeglites sätestatud heite piirväärtusi ja keskkonnatoime piirväärtusi ei järgita, peab käitaja võtma meetmed, et tagada nõuete täitmine võimalikult lühikese aja jooksul.

(4) Käitaja tagab, et sõnnikut käideldakse kooskõlas §-s 154² nimetatud käitamisreeglites määratud parima võimaliku tehnikaga ja teiste asjakohaste õigusaktidega ning põhjustamata saastust.

§ 154⁶. Seirenõuded

- (1) Käitaja teostab asjakohast seiret kooskõlas §-s 154² nimetatud käitamisreeglitega.
- (2) Seireandmed peavad olema saadud võimaluse korral mõõtmismeetoditega või arvutusmeetoditega, kasutades näiteks heitekoefitsiente. Seireandmete saamiseks kasutatud meetodid on sätestatud §-s 154² nimetatud käitamisreeglites.
- (3) Käitaja säilitab ja töötleb kõiki talle kuuluvaid käitamisreeglitele vastavust tõendavaid seire ning nõuete täitmise kontrollimisega seotud dokumente ja andmeid vähemalt viis aastat alates nende tekkimisest.
- (4) Heiteseire tulemustele tuginev teave tuleb esitada Keskkonnaameti nõudmisel keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu, mis võimaldab teavet võrrelda käitamisreeglites sätestatud käitamistingimuste, heite piirväärtuste ja keskkonnatoime piirväärtustega.
- (5) Keskkonnaameti nõudmisel teeb käitaja lõikes 3 nimetatud andmed ja teabe viivitamata kättesaadavaks käitamisreeglite täitmise kontrollimiseks. Üldsusele juurdepääs lõikes 3 nimetatud andmetele ja teabele tagatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 24 kohaselt.

§ 154⁷. Nõuete täitmise tagamine

- (1) Kui peatükis 6¹ sätestatud nõudeid ei täideta, nõuab Keskkonnaamet käitajalt lisaks käesoleva seaduse § 154⁵ lõike 3 alusel võetavatele meetmetele lisameetmeid, et nõuete täitmine viivitamata taastada.
- (2) Kui peatükis 6¹ sätestatud nõuete mittetäitmine põhjustab õhu-, vee- või pinnasetingimuste olulise halvenemise või kui see kujutab või võib kujutada märkimisväärset ohtu inimeste tervisele, peatab Keskkonnaamet käitise tegevuse kuni nõuete täitmise taastamiseni.“;

77) paragrahvi 158 lõige 1¹ tunnistatakse kehtetuks;

78) seadust täiendatakse §-ga 158¹ järgmises sõnastuses:

„§ 158¹. Käitamisreeglitele vastavuse korrapärase keskkonnavalve kontroll

- (1) Keskkonnaamet kontrollib järelevalve korras peatüki 6¹ kohaldamisalasse jäävates käitistes käitamisreeglites sätestatud nõuete täitmist ja käitise tegevuse vastavust õigusaktides kehtestatud nõuetele.
- (2) Käitise vastavust käitamisreeglitele kontrollitakse korrapäraselt vähemalt üks kord viie aasta jooksul.
- (3) Kui käitamisreeglitele vastavuse korrapärase kontrolli käigus tuvastatakse käitamisreeglites sätestatud või õigusaktides kehtestatud nõuete oluline rikkumine, tehakse kuue kuu jooksul käitamisreeglitele vastavuse korrapärase kontrolli tegemisest arvates käitise järelkontroll.“;

79) paragrahvi 162 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) kompleksloas kehtestatud sama või samalaadse nõude rikkumise eest samas käitises on käitajale tehtud viimase kolme aasta jooksul ettekirjutus vastavalt korrakaitse seaduse § 28 lõikele 1;

- 2) kompleksloas kehtestatud sama või samalaadse nõude rikkumise eest on käitajat varem karistatud väär- või kuriteo korras, –

karistatakse rahatrahviga kuni 1 500 000 eurot või kuni kolm protsenti käitaja aastakäibest Euroopa Liidus trahvi määramise aastale eelnenud majandusaastal.“;

80) seadust täiendatakse §-ga 162¹ järgmises sõnastuses:

„§ 162¹. Käitamisreeglites seatud nõuete rikkumine

(1) Käitamisreeglites seatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama tegevuse eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) käitamisreeglites kehtestatud sama või samalaadse nõude rikkumise eest samas käitises on käitajale tehtud viimase kolme aasta jooksul ettekirjutus vastavalt korrakaitse seaduse § 28 lõikele 1;
- 2) käitamisreeglites kehtestatud sama või samalaadse nõude rikkumise eest on käitajat varem karistatud väär- või kuriteo korras, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot või kuni kolm protsenti käitaja aastakäibest Euroopa Liidus trahvi määramise aastale eelnenud majandusaastal.“;

81) paragrahvi 163 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „keskkonda“ tekstiosaga „ja inimeste tervist“;

82) paragrahvi 163¹ lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „eest“ tekstiosaga „, kui on alustatud olulise muudatuse või laienduse ellu viimist,“;

83) seadust täiendatakse §-ga 169³ järgmises sõnastuses:

„§ 169³. Veisekasvatuse kompleksloa vormistamine keskkonnaloaks

(1) Loa andja vormistab veisekasvatusega tegeleva käitaja kehtiva kompleksloa nelja aasta jooksul käesoleva paragrahvi jõustumisest arvates keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 53 lõike 3 alusel kehtestatud andmekoosseisuga keskkonnaloaks. Ümbervormistamine toimub avatud menetluseta.

(2) Enne käesoleva paragrahvi jõustumist esitatud veisekasvatusega tegeleva käitaja kompleksloa taotlusi menetletakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduses ja atmosfääriõhu kaitse seaduses, jäätmeseaduses või veeseaduses sätestatu kohaselt.

(3) Tasutud riigilõiv tagastatakse enam tasutud osas, kui isikul ei ole kompleksloa kohustust veisekasvatuseks, loa taotluse menetlus on pooleli ning Keskkonnaamet menetleb kompleksloa taotlust edasi keskkonnaloa taotlusena.“;

84) seadust täiendatakse §-ga 169⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 169⁴. Sea- ja linnukasvatuse kompleksloa vormistamine keskkonnaloaks

(1) Loa andja vormistab sea- ja linnukasvatusega tegelevate käitiste kehtivad kompleksload alates § 169⁵ punktis 1 sätestatud tähtajast ühe aasta jooksul keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 53 lõike 3 alusel kehtestatud andmekoosseisuga keskkonnaloaks. Ümbervormistamine toimub avatud menetluseta.

(2) Enne käesoleva paragrahvi jõustumist esitatud sea- ja linnukasvatusega tegeleva käitaja kompleksloa taotlusi menetletakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduses, atmosfääriõhu kaitse seaduses, jäätmeseaduses või veeseaduses sätestatu kohaselt.

(3) Tasutud riigilõiv tagastatakse enam tasutud osas, kui isikul ei ole kompleksloa kohustust veisekasvatuseks, loa taotluse menetlus on pooleli ning Keskkonnaamet menetleb kompleksloa taotlust edasi keskkonnaloa taotlusena.“;

85) seadust täiendatakse §-ga 169⁵ ja 169⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 169⁵. Peatüki 6¹ nõuete rakendamine sea- ja linnukasvatuse käitistele

Käesoleva seaduse peatükis 6¹ sätestatud nõudeid rakendatakse sea- ja linnukasvatuse käitistele:

- 1) alates 1. septembrist 2030, kui käitise künnisvõimsus on 600 loomühikut või rohkem;
- 2) alates 1. septembrist 2031, kui käitise künnisvõimsus on 400 loomühikut või rohkem;
- 3) alates 1. septembrist 2032 käitistele, mis on nimetatud § 154¹ lõikes 2.

§ 169⁶. Nõuete kohaldamine kompleksloa alusel tegutsevate käitiste suhtes

(1) Käesoleva seaduse § 41 lõike 2 punktides 6¹, 20, 21 ja §-s 44¹ sätestatud nõudeid rakendatakse nelja aasta jooksul pärast käitise peamise tegevusvaldkonna kohta tehtud PVT-järeldusi käsitlevat Euroopa Komisjoni rakendusotsust, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas pärast 1. juulit 2026.

(2) Käitisele, millele on antud esmane kompleksluba pärast käitise peamise tegevusvaldkonna kohta tehtud PVT-järeldusi käsitlevat Euroopa Komisjoni rakendusotsust, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas pärast 1. juulit 2026, kohaldatakse lõikes 1 nimetatud sätteid alates PVT-järelduste avaldamise kuupäevast.

(3) Käitisele, mille tegevusvaldkond kuulus direktiivi 2010/75/EL I lisasse enne 4. augustit 2024, millel on kompleksluba ning mis on alustanud tegevust enne 1. juulit 2026, kohaldatakse käesoleva seaduse § 41 lõike 2 punkte 7, 9, 23 ja 24 ning § 44 lõikeid 6, 7, 7⁴–7⁷ ja 12–14 ning § 47¹ kompleksloa muutmise arvates, kui kompleksluba muudeti selle nõuete läbivaatamise tulemusel § 49 lõike 1 punktis 4, 5, 6, 8 või 9 nimetatud juhul, või nelja aasta jooksul pärast käitise peamise tegevusvaldkonna kohta tehtud PVT-järeldusi käsitlevat Euroopa Komisjoni rakendusotsust, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas pärast 1. juulit 2026, või hiljemalt 1. septembrist 2036, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

(4) Käitisele, mille tegevusvaldkond kuulus direktiivi 2010/75/EL I lisasse enne 4. augustit 2024 ning käitaja on esitanud nõuetekohase esmise kompleksloa taotluse enne 1. juulit 2026, tingimusel et käitis alustab tegevust enne 1. juulit 2027, kohaldatakse käesoleva seaduse § 41 lõike 2 punkte 7, 9, 23 ja 24 ning § 44 lõikeid 6, 7, 7⁴–7⁷ ja 12–14 ning § 47¹ kompleksloa muutmise arvates, kui kompleksluba muudeti kompleksloa nõuete läbivaatamise tulemusel § 49 lõike 1 punktis 4, 5, 6, 8 või 9 nimetatud juhul, või nelja aasta jooksul pärast käitise peamise tegevusvaldkonna kohta tehtud PVT-järeldusi käsitlevat Euroopa Komisjoni rakendusotsust, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas pärast 1. juulit 2026, või hiljemalt 1. septembrist 2036, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

(5) Käitisele, mille tegevusvaldkond kuulus direktiivi 2010/75/EL I lisasse enne 4. augustit 2024, kohaldatakse käesoleva seaduse § 44 lõikeid 3 ja 3¹ kompleksloa muutmisest arvates, kui kompleksluba muudeti selle nõuete läbivaatamise tulemusel § 49 lõike 1 punktis 4, 5, 6 või 9 nimetatud juhul, või nelja aasta jooksul pärast käitise peamise tegevusvaldkonna kohta tehtud PVT-järeldusi käsitlevat Euroopa Komisjoni rakendusotsust, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas pärast 1. juulit 2026, või hiljemalt 1. septembrist 2036, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

(6) Käitisele, mis ei kuulunud direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse enne 4. augustit 2024 ja mis tegeleb käesoleva seaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud määruses nimetatud külmvaltsimisega ning tekstiili või kiu viimistlemisega ja mis alustas tegevust enne 1. juulit 2026, kohaldatakse käesolevat seadust, välja arvatud § 41 lõike 2 punktides 6¹, 20, 21 ja §-s 44¹ sätestatud nõudeid 1. juulist 2030.

(7) Käesoleva seaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud määruses nimetatud alltegevusvaldkondade suhtes, mis käsitlevad mustmetallide sepistamist sepikojaseadmetel löögienergiaga üle 50 kJ vasara kohta, mustmetallide sepistamist sepikojaseadmetel, mille pressimisjõud ületab 30 MN pressi kohta, muud kui üksnes kokkupanekus seisnevat akude tootmist tootmisvõimsusega vähemalt 15 000 tonni akuelemente (katood, anood, elektrolüüt, separaator, kapsel) aastas, ja boksiidi, kroomi, koobalti, vase, kulla, raua, plii, liitiumi, mangaani, nikli, pallaadiumi, plaatina, tina, volframi ja tsingi maakide tööstuslikus mahus kaevandamist ja kohapeal töötlemist, sealhulgas näiteks peenestamine, suuruse kontrollimine, rikastamine ja täiustamine, mis ei kuulu direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse enne 4. augustit 2024, kohaldatakse käesolevat seadust nelja aasta möödumisel käitise peamise tegevusvaldkonnaga seotud PVT-järeldusi käsitlevate Euroopa Komisjoni rakendusotsuste avaldamisest Euroopa Liidu Teatajas või hiljemalt 1. septembrist 2034, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem, välja arvatud käesoleva seaduse § 41 lõike 2 punktides 6¹, 20, 21 ja §-s 44¹ sätestatud nõudeid.

(8) Kuni käesoleva paragrahvi lõigetes 3–5 nimetatud asjakohase kohaldamiskuupäevani kohaldatakse kõnealustes lõigetes nimetatud käitiste suhtes tööstusheite seadust, mis kehtis enne käesoleva paragrahvi jõustumist.

(9) Käitistele, millele antakse esimest korda kompleksluba pärast käitise peamise tegevusvaldkonna kohta tehtud PVT-järeldusi käsitlevat Euroopa Komisjoni rakendusotsust, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas pärast 1. juulit 2026, kohaldatakse komplekslubade andmise suhtes käesoleva seaduse nõudeid alates PVT-järelduste avaldamise kuupäevast.“;

86) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2024/1785, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) ning nõukogu direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta (ELT L, 2024/1785, 15.07.2024).“.

§ 2. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 124 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „, veise-“;
- 2) paragrahvi 124 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Keskkonnatasude seaduse muutmine

Keskkonnatasude seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 20 lõikes 5 asendatakse sõna „reostusnäitajate“ sõnaga „saastenäitajate“;
- 2) paragrahvi 33⁵ lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;
- 3) paragrahvi 33⁶ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(3) Keskkonnaamet võib automaatse haldusakti ja dokumendina anda:
 - 1) korralduse keskkonnatasu deklaratsiooni esitamiseks;
 - 2) korralduse keskkonnatasu deklaratsioonis esinevate puuduste kõrvaldamiseks;
 - 3) ettekirjutuse maavara kaevandamise mahu aruande esitamiseks;
 - 4) väljavõtte, õiendi või tõendi Keskkonnaametile esitatud keskkonnatasu deklaratsiooni kohta.“;
- 4) paragrahvi 34¹ lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:
„5) käesoleva seaduse § 27 lõikes 1 sätestatud juhul.“;
- 5) paragrahvi 45 lõikes 2¹ asendatakse sõna „kahe“ sõnaga „ühe“;
- 6) paragrahvi 55³ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(3) Ühe tuulepargi mõjualas asuva eluruumi kohta makstava elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu maksimaalne suurus on kuuekordne tasu väljamaksmise aasta 1. märtsi seisuga kehtiv töötasu alammäär kuus.“

§ 4. Seaduse jõustumine

- (1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 6, 15, 78, 80, 84 ja § 2 punkt 2 jõustuvad 2030. aasta 1. septembril.
- (2) Käesoleva seaduse § 3 punkt 5 jõustub 2027. aasta 1. mail.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus ... 2026. a nr ...

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)

Valitsuse nõunik